

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po postu za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan popiej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 3. sušca, 1893.

List 9.

Škofovska zlata maša papeža Leona XIII.

Vsi katoliški časniki navdušeno popisujejo škofovsko zlato mašo Leona XIII. Rimsko mesto je bilo že 16. svečana kakor na novo poživljeno, vse polno romarjev je mestne ceste in ulice napolnovalo. Že prešnji dan je bilo kakih 15.000 južno-italijanskih romarjev došlo v mesto, in teh en del je 16. svečana bil pri papeževi maši v stoljnici sv. Petra. Prišli so sv. Oče proti 9em v Senpetersko cerkev in bili so sprejeti od ljudstva s silnim veseljem. Maševali so to pot na stranskem oltarji ss. Processa in Martinijana. Po sv. maši so sv. Oče šli med razverstenimi množicami, ktere so blagoslavljal, z mnogimi govorili in jih tudi k poljubu roke dopuščali. To se je godilo skoraj tri cele ure. Proti poldnevu so množice zopet blagoslovili in vernili se v Vatikan skoz kapelo presv. R. Telesa. Drugi dan so prišli na versto romarji iz gornje Italije.

Dospelo je bilo v Rim že ta čas tudi lepo število verlih Ircev, kterim je njih kardinal nadškof Logue do Loreta prišel naproti in jih je peljal tudi v Asis k sv. Frančišku. V Rimu so se zbrali v cerkvi sv. Agate k sv. maši svojega kardinala. Po sv. maši je bil odgernjen spominek kardinala pokojnega Kullen-a, pri čimur je škof Kirby imel prelep govor. Zvečer je kardinal slovesno vzel v posést svojo kardinalske titularne cerkev Sv. Marije Device Mirú (della Pace), in vsi irski romarji so bili navzoči.

„Slovenca“ se poroča 15. svečana, da med mnogimi vnanjimi škofi so tudi trije bolgarski, ki bivajo v misijonskem zavodu in med temi je po „Danici“ naj bolj znani solunski škof Mladenov (Mladenoff). (Toliko znamenitiši in mičniši

tedaj bodo v današnji in poprejšnji „Danici“ tehtni spisi iz Macedonije in iz Rima. Vr.)

Solnograška „Kirchenzeitung“ piše: Avstrijski cesar je papežu poslal predrago kaseto s 400.000 franki kot darilo za 50letnico.

Velikanska je bila slovesnost 19. svečana. Že ob 4ih so derdrale kočije proti Vatikanu, ob 6ih pa je bilo po cestah tako živo, kakor sicer opoldan, neštivilni vozovi in kočije so se neprenehno rinili proti stoljnici sv. Petra, po vsih potih in ulicah pa se je snovalo silo ljudstva. O poli šestih so se odperle vrata v baziliko. Papeževi žandarji v veliki uniformi so skerbeli za red. Do 9ih sulo je množstvo proti cerkvi in dopuščeni so bili v veliki prostor in v razne oddelke, kteri so imeli vstopnice, — morali so se namreč poprej z njimi preskerbeti. Za posebne odličnjake, nadškofe, škofe itd. so bili zvišeni in odlični prostori. Vojaščina zunaj je za red skerbela: cerkev je bila že po 8ih čisto napolnjena; in o poli 9ih se je cerkev zaperla: še 20.000 ljudi zunaj na velikem prostoru je ostalo, ki niso mogli več v cerkev.

Proti poli 10em so Leon XIII obhajali svoj častitljivi vhod v Št. Petersko cerkev. Nesli so jih na častnem prestolu iz njihovih stanovanj v kapelo presv. Rešnjega Telesa; od tam skozi desno stransko ladijo po tiru, ki je bil z draperijo ločen, v kapelo Žalostne Matere Božje pri velikih vratih; tam so se oblekli v mašno oblačilo ter se z mitro na glavi usedli na nosilnik in se obernili proti velikemu oltarju. Naprej je šel kapitelj in vsi v Rimu bivajoči kardinali, množice pa so klicale: „Slava papežu kralju! Slava Leonu XIII!“

Berž ko so Sv. Oče dospeli do velikega oltarja, se je pričela dolgo pričakovana in zaželjena zlata maša, pri kateri je pelo še čez 100 pevcev v cerkvi, k tem pa še zbor 130 dečkov, ki so bili na višavi velike kupole na galeriji, in ti so se lepo zlagali s pevci v cerkvi. Solnograškega lista dopisnik pravi: „Velika tihota je gospodovala med povzdigovanjem. Sv. Oče so bili vsi zamišljeni v molitvi, terpelo je sv. povzdigovanje nenavadno dolgo. Bil sem prav blizo oltarja. Papež so se tresli, zdelo se mi je, da se jokajo. Med povzdigovanjem so se oglasile s kupelne višave trobente, kakor svoje dni pri papeških pontifikalnih mašah. Terpela je sv. maša do 11ih. po kateri so sv. Oče opravili navadne molitve za sv. Cerkev v njenih stiskah in za njenega poglavarja, potem so paramente odložili in se za nekatere trenutke umaknili v neki šotorček ter nekoliko zajutreka vžili.

Ta čas so pevci peli: „Sv. Mihael nadangelj.“

Nadalje so sv. Oče sprejeli veliki pluvijal ter zapeli Te-Deum, kterege je z velikim navdušenjem menjema pel kor in ljudstvo. Silovito je germelo po cerkvi, ker 50.000 ljudi je s papežem pelo veliko zahvalno himno. Bilo je priprosto petje ljudsko kakor silovito gromenje, petje kakor ga nisem še nikdar slišal, pravi dopisnik. Papež so potem peli verstice in molitev, pravi omenjeni poročevalec.

Dalje so sv. Oče s tujaro na glavi zopet sedli na nosilni prestol, s kterege so spred velikega oltarja dali vsim pričujočim slovesni blagoslov. Slednjič so v ravno tistem redu, kakor so bili dospeli, sv. Oče zapustili cerkev in spremljali so jih narbolj živi in navdušeni slavoklici silne množice.

Kvišku bratje!

(Povodom slavnosti sv. Očeta 12. svečana v goriskem semenišči.)

Bratje, že dviga glavo druhal derzovitih pošasti, Veri s pogubo preteč, prestol ji stresti hoteč. Spenja jezikov se boj. Le narodnost v vek se proslavlja:

„Nisi po rodu mi brat, torej sovražnik si moj.“

Temu načelu slepó se klanja narodov mišljenje.

Loža nareka tako. Geslo zvijača je njej.

Narodnost meče med svet, kot jabelko rdeče prepirno;

V istini vkrasti želi: vero, svetinjo serca.

Ljutše kot nekdanj pošast ta zdaj ruje in grize, opleta.

Péne prepira sikóč, meržnje šireča semrad.

Veri nevarnost preti! Rešili ž njo narodnost bomo!

V veri le dom bo naš prost, sine prosvete mu žar!

Kvišku mi, bratje, zato! Za vero zveličansko, sveto!

Složni bodimo vsigdar, njej posvetimo moči!

Dasi različen nam rek: slovanski, taljanski in nemški,

Jeden nam oče je vsem: Leon, luč svitla z neba.

Njega posnemajmo vsi! Z ljubeznijo rad bi zaklenil Narode širne zemljé v svoje ljubeče serce.

Glas apostoljski Njegov zveni čez pokrajine slednje: Ljudstvom rešenje znaneč, zmot preganjaje svojat.

Nikdar ne vpraša potem: kak jezik je rodóm in ljudstvom.

V sercu Njegovem prostor narod i zadnji ima.

Dragi, enako i mi, poklicani v delež Gospodov,

Kakor naš Oče ravná, isto storimo mi vsi!

Bodi nam jezik edin kerščanske plamteče ljubezni,

V prid izročeni ovčic; Njemu v tolažbo, radósti!

—m.—

Stolpje.

III.

(Dalje.)

„Postavil sem te za luč narodov.“
Izai. 49, 6.

Od kod dobivajo sveti oče papež toliko moči, da so pri svoji visoki starosti še tako krepki in čversti? Moč in razsvetljenje jim prihaja od središča vse svetlosti in svetosti, presv. Rešnjega Telesa. Srečne se štejejo oni, ki vidijo sv. očeta pri najsvetejši daritvi. Najviši duhoven je tudi tu vzgled vsem duhovnikom; z veliko natančnostjo in pobožnostjo opravijo svete obrede. Onega svetnika, ki je bil goreči častilec sv. Rešnjega Telesa, sv. Tomaža Akvinskega, so že s početka postavili kot zavetnika vseučilišč, ter visokih šol, in toplo priporočali tomistično filozofijo. Saj se ta svetnik tudi slika kot da mu solnce sveti na persih. Iz reda dominikanskega je bil sv. Tomaž Akv., in sv. Dominik se tudi slika s svetlo zvezdo nad glavo, in psičkom, ki derži gorečo bakljo v gobčeku, pri nogah. Kakor je sv. Dominik s svetim Rožnim vencem svet prenovil, tako želé sv. oče, da bi se današnje hude in zamotane razmere na svetu posebno po goreči molitvi sv. Rožnega venca zboljšale. Velika in mogočna Kraljica Rožnovenška ne bo dopustila, da bi sovražnik premagal sveto Cerkev. Čuječ nad njo veliki vojskovodja nebeški sv. Mihael arhangelj, ki nas brani v boju in nam je pomoč proti zlobnosti in zalezovanju hudobnega duhá, kakor molijo sv. oče in so zaukazali moliti po vsem svetu po vsaki tihi sv. maši. Sv. Mihael ie čuvaj sv. Rešnjega Telesa, in okoli njega je zbrana brezštevilna množica nebeških duhov. Na svetu so pa vneti častilci Najsvetejšega kakor izbrana vojna Gospodova. Iz Svetišča Gospodovega vzhaja nova moč in serčnost vsem katoličanom. Apostolski misijonar msgr. Montéty, lazarist, pripoveduje, kakó je bil sprejet pri Perziškem kralju „Naser-Eddin-Sah-u. Ta je imel bliščeč verhni jopič, ki se je lesketal od rubinov in smaragdov. Na kapi mu je migljjal velik dijamant Dariai-núr — morje

svetlobe. Žlahtni kamni in biseri sploh jako uga-
jajo kralja in on se kaj ponaša ž njimi. Isti dan,
ko je bil škof Montety pri njem, je imel na svoji
jedilni mizi največi dijamant „Kuh-niur=gora svet-
lobe,“ katerega cenijo na 40 milijonov. Svojemu
zdravniku je pravil, da ga pogled na oni krasni
dijamant vselej čudno okrepeča. (Kath. Missionen
1892. str. 214.) Naše „morje svetlobe“ in „gora
svetlobe“ je edino presveto Rešnje Telo, v jako
mali podobi, a je več vredno, ko vsi dijamanti
in vse dragocenosti celega sveta.

(Dalje nast.)

Presvetemu Jezusovemu Sercu.

Kedar je žalostno serce,
Se samo djati kam ne ve;
Oberne se do Jezusa,
Ki berzo potolaži ga.

Sladkosti svoje vlije vanj,
In da mu mili mir notranj,
Da zdi se mu, ko bi v nebo
Bilo tedaj zamaknjeno.

Oh, kaj, moj Jezus, naj storim
Da tvojo milost zadobim,
Da skazem vso ljubezen ti,
Katera je mogočna mi?

Sercé ti dam v popolno last
In iskal bom le tvojo čast,
Jaz sam se trudil bom in bom,
Da ti prijateljev pridobom.

J. Apič.

Cerkveno leto,

ali letni sveti časi in dnevi.

Spisal Ivan Komljanec.

(Dalje.)

Drugo poglavje.

Božična doba.

§. 5. Rojstvo Gospodovo ali Božič.¹⁾

Kakor jutranja zora naznanjuje beli dan, napo-
veduje sv. adventni čas vzhajanje nebeškega Solnca,
rojstvo božjega Odrešenika. Za velikonočnim in bin-
koštnim je ta praznik naj slavnejši izmed praznikov
Gospodovih. Kedaj so ga začeli obhajati najpervo,
zgodovina ne pové. Pričetek svoj ima v zatočni Cerkvi,
ki ga je v prvih treh stoletjih obhajala skupno z
Razglašenjem Gospodovim, dne 6. januarija. Janez
Kasijan (4. stol.) piše odločno in jasno, da ob nje-

govem času so vse egiptovske pokrajine pod imenom
Razglašenje umevale ne le praznik rojstva, ampak
tudi kersta Kristusovega.¹⁾

Iz nekega govora Pavla iz Emize pa izvemo,
da so kristjanje v Egiptu že pred splošnim cerkvenim
zborom Efeškim (431) predstavili dan rojstva Gospo-
dovega na dan 25. decembra. Ne veliko poprej so
sprejele tudi cerkve v Antiohiji in Siriji od zatočne
cerkve običaj, praznovati dan 25. decembra. Sv. Kri-
zostom pravi v tej zadevi: „Ni še deset lét, kar
smo izvedeli za ta dan. V začetku je bil znan onim
v zatoku, in nedavno so soznali nas ž njim...
Najpreje so vedeli zanj prebivalci Rimski, kajti dolgo
ga že praznujejo vsled starega izročila.“²⁾ Leta 340
bil je ta praznik po izgledu rimske Cerkve kot po-
seben praznik že povsodi v navadi.³⁾

Da je rimska Cerkev rojstvo Gospodovo gotovo
obhajala že v 3. stoletju, dokazuje dogodek, ki ga
pripovedujeta Nicefor in Bellarmin. Ob času
preganjanja kristjanov pod cesarjem Dijoklecijanom
(284—305) se je bila velika množica kristjanov zbrala
v neki cerkvi, da bi praznovali praznik rojstva
Gospodovega. Zdajci jim so vrata zaperli, cerkev
zažgali, in vsi, ki so bili notri, so zgoreli.

Ta praznik pozná pismo Izidorja, škofa Se-
vilskega (7. stol.), tudi pismo papeža Nikolaja I. do
Bogorisa (9. stol.). O njem govori zbor v Selingstadt-u
l. 1022, zbor Tuluški l. 1229, idr.

Nekdaj so imeli posamezni škofje pravico, za
svoje škofije v soglasji s svojo duhovščino, in oziraje
se na opravičene želje svojih vernikov, postavljati
praznike. Taki prazniki so se pa kmalu razširili v
sosednje okraje. Na ta način je bilo število praznikov
vzlasti od 14.—17. stoletja zelo narastlo. Iz raznih
važnih vzrokov je papež Urban VIII. število praz-
nikov skercil. Med prazniki pa, ki so imeli ostati,
imenuje v znanem svojem pismu z dne 13. septembra
1642 poleg drugih tudi „rojstvo Gospodovo.“

Vsled starodavnega izročila se Božič obhaja v
dan 25. decembra po vsem kerščanstvu.

Pomen božičnega praznika je razviden iz imena
njegovega: „Rojstvo Gospodovo.“ Sv. Krizostom
imenuje ta praznik vir drugim praznikom, saj brez
rojstva Kristusovega ne bi imeli ne Razglašenja, ne
Velike noči, ne Binkošti. V širjem pomenu razloču-
jemo trojno rojstvo Gospodovo: Časno, iz Marije
Device; večno, iz Boga Očeta; duhovno, v srcih
vernikov po njegovih milostih. Spomin na to trojno
rojstvo je podlaga božičnemu prazniku; ni toraj čudo,
da se odlikuje tudi po slovesnem obredu.

Višji prazniki cerkvenega leta se obhajajo z
osmino, da se misel praznikova krepkejše razvija in
vresničuje. Božični praznik ima nekako dve osmini,
eno prej, eno slej. Že v dan 17. decembra ima se
namreč božičnemu godu umakniti vsaka druga osmina.
Deli urnih molitev se že od tega dne ozirajo na
Božič. Predan (24. decembra) je postna vigilija, ki
je imela že v najstarejših časih odličen obred.

Tudi nekateri drugi višji prazniki se odlikujejo
po nekakem pripravljavnem svetkovanju v dan pred
godom. Take dneve imenujemo dneve bedenja. Bili
so v navadi že perve kerščanske čase. Verniki so

¹⁾ Izraz Božič — mali bog, namreč solnčni, ob zimskem,
naj krajšem dnevu okoli tega praznika, — izvira iz slovanskega
poganstva. Z ozirom na detinstvo Odrešenikovo, mali Bog, se to
ime rabi v kerščanskem smislu.

¹⁾ Cass. coll. X. c. 2.

²⁾ Kriz. hom. 31. de natali Christi.

³⁾ Hergenröther, cerkv. zgod. I. p. 413.

hoteli nekako posnemati vzgled Kristusov, ki je cele noči prečul v molitvi. Za to so se zbirali pred imenitnejšimi godovi v cerkvi k ponočni službi božji. Tu so opravljali skupne molitve, prepevali psalme in druge svete pesni. in poslušali razlaganje besede božje. Ponočne službe božje se je vdeleževala namreč tudi duhovščina. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Od gorenjske strani. V zadevi slovenskega romanja v sv. Rim.) V 6. listu cenjene „Danice“ brali smo nekaki načert za slov. romarski vlak v sv. Rim. Že v „Slovincu“ je nekdo omenil nekake pomislke o tem. Zadevo je res treba nekoliko bolj preudariti in vravnati. Nепretergana vožnja iz Maribora do Rima močno spominja na trudno in mučno romanje l. 1866 v Lurd. Nemeč bi takemu popotvanju djal: „eine durchgepeitschte Pilgerfahrt.“ Še zadnji rimsko-romarski dunajski vlak l. 1888 je bil gledé prestankov pri vožnji tje gredé bolje osnovan, akoravno si zaradi slabo-oskerbljenih stanovanj in prenočišč v Rimu pri romarjih ni bil posebne pohvale prislužil. Po naših nemerodajnih mislih naj bi se romarski vlak vravnal tako, da bi se že tje gredé ustavil in pomudil vsaj v Padovi, Loreti in Asisu. (Menda je bilo tudi l. 1888 tako.) Ta tri božja pota, t. j. pobožnost na njih, naj bi opravili vsi slovenski romarji skupno. O prihodu v sv. Rim naj bi bil tudi prvi njihov pot skupno v Št. Petersko baziliko; potem še le naj bi se jim odkazala stanovanja. Kolikor moč, naj bi se potem vskupno obiskovala svetišča in druge znamenitosti po sv. mestu. (Morebiti bi se dalo privzeti tudi še romanje na novi Marijin božji pot v Novo-Pompeji?) Zakaj pa naj bi se že tje gredé obiskali kraji: Padova, Loreto in Asis, naj bo bolj natančno razloženo in povedano. Kedor je že kedaj obiskal Rim, vé, da njegovih svetišč in znamenitost ne prekosi nobeno laško mesto, in iz Rima hiti že vsak zopet rad nazaj domu. Kogar bi veselilo n. pr. obiskati in ogledati si Florenco, Milan, Benedke, itd. nazaj gredé, storil naj bi to po svoji volji. Posameznikom pa še le nazaj gredé obiskati zgor navedene sv. kraje (Asis, Loreto in Padova), in to morda še brez sposobnih voditeljev, se nikakor nam ne vidi primerno. Tje gredé pa bi morali voditi romarje na vsaki način skušeni, talijanščine zmožni načelniki. (Tako je bilo n. pr. l. 1881 pri Poljakih in celo pri Bošnjakih.) V Rimu bi skerbel morda za primerna stanovanja, voditelje in za sprejem pri Sv. Očetu kateri izmed naših sedaj ondi bivajočih č. gg. rojakov, ali sam, ali pa naj bi vsaj posredoval za to pri tacih, ki imajo v enacih slučajih že kaj skušnje.

Pa še kaj druzega bi bilo treba natanko poizvedeti: Ali smejo in zamorejo romarji čez laško mejo nesti saboj kaj jedila in pijače, proti odrajtani colnini, ali prosto. L. 1881 so v Anconi na mitnici posebno prašali za duhan (tobak); druzih sitnosti ni bilo. O zadnjem romanju l. 1888 pa so se baje v Korminu laški „ibljartarji“ proti našim romarjem dovolj neotesano vedli. Tedaj naj bi se poizvedelo, kaj in pod katero pogojo se sme nesti od jedila in pijače čez mejo, kaj pa nikakor ne. Da pridem še enkrat na avdijenco pri Sv. Očetu nazaj, menim, da naj bi se zaradi tega posredovalo naj bolje pri eminenci kardi-

nalu Ledohowskem, ki je Slovan, tedaj tudi Slovnam naklonjen. Pa tudi o tem naj bi bilo posredovati, da bi pri avdijenci ne bila, če je moč, tolika gnječa, kakor je bilo l. 1881 in 1888. Obakrat je bil taki drenj in tolika vročina, da je bilo kar zgoteti, in je to romarjem njih pobožnost močno kalilo. Če se romarji podveržejo že stroškom in potnim težavam, — brez katerih več ali manj ni, — naj bi se jim vsaj to še z neprijetnostmi ne grenilo. To bi bilo n. pr. moje nemerodajno mnenje in nasveti; — kdor ve kaj drugače in še bolje predlagati, naj le pove: gotovo mu bodo prihodnji slovenski romarji v sv. Rim hvaležni za to! J. L.

Terst. (Za postne čase.) Častito duhovščino in vernike Teržaško-Koperske škofije so premilostni gospod in škof Janez Nepomuk tako-le nagovorili:

Ni še dolgo tega, kar sem Vam, častiti bratje in preljubi sinovi, z veseljem razposlal skupni pastirski list vseh avstrijskih škofov, kateremu je bil namen vzbuditi katoličane, da bi spodobno obhajali preradostni in resnično redki dogodek petdesetletnice, kar je bil v škofa posvečen naš slavno vladajoči papež Leon XIII.

Ta radostni dan, katerega željno pričakuje ves katoliški svet, se bo obhajal prvo postno nedeljo, 19. svečana; in kar je posebno zanimivo, sledi mu takoj dan petnajste obletnice, odkar je bila Nj. Svetost povzdignjena na stol sv. Petra. Ta dogodek me za sedaj oprost, da ne govorim o druzih rečéh, kakor o tej, ki sedaj vse prevladuje.

Bližnja škofovska petdesetletnica sv. Očeta bodi Vam, predragi, opomin, da mu skazete svojo otroško udanost kot pokorni otroci in marljivi učenci, da se vedno tesneje oklenete namestnika Kristusovega in njegovih nauk, da se tembolj združite krog stola sv. Petra, raz kateri nas on, kot najvišji duhovni pastir vseh kristjanov uči in vodi po nevarnem potu življenja proti srečni domovini svetega raja.

Dolžnost naša je, da o tej slovesni priliki iz dna serca izrekamo hvalo dobrotljivemu Bogu, da je dal sv. Cerkvi v sedanjih tako zmedenih in nevarnih časih tako modrega in neustrašenega vladarja, kakoršnega občuduje ves svet v osebi častitljivega starčka v Vatikanu, Leona XIII.

Vi, častiti bratje in sinovi predragi, ste kakor o drugih prilikah tudi sedaj pazljivo poslušali besede, katere se Vam govoril v zvezi z drugimi škofi avstrijskimi ter ste radodarno prinesli darove kot znak Vaše udanosti in ljubezni do slavnega papeža. Zahvalim Vas zato iz dna svojega serca, in mili Jezus, katerega pravi namestnik je papež, naj Vam podeli obilen blagoslov in plačilo.

Sedaj pa Vas prosim z ljubečim srcem kot dober oče, da doveršite započeto delo s tem, da se v obilnem številu udeležite svetih pobožnostij, katere se bodo obhajale po vseh cerkvah združenih škofij dné 19. svečana za skupnega Očeta vseh vernikov ter tako tudi dobite sv. odpustke, katere je o tej priliki podelil sv. Oče papež in Vam jih bodo Vaši duhovni pastirji naznanili. Te dni in med celim štiridesetdanskim postom, pa tudi celo to leto bolj ko kedaj pošiljajte k Bogu goreče prošnje, da po neskončni svoji miloserčnosti še dolgo ohrani, krepča in tolaži velikega Leona XIII v večjo slavo in podporo sv. Cerkvi in v prid našim dušam

Brežičani, kod Prjedora 19. svečana 1893. Hvalimo, častimo in slavimo Jezusa Kristusa in Njegovo presv. glavo v namestniku Njegovem, v vidni glavi Njegovi — v sv. Očetu Leonu XIII!

Že več dni in marsikaj noči sem v duhu v Rimu. Gledam poslance cesarjev, kraljev, ljudovlád, knezov raznih narodov in raznoverstnih dobrih in poštenih družb, ki donašajo častitke in darove poglavarju sv. rimo-katoliške Cerkve o jubileju njegovega 50letnega apostoljskega biskopstva. Silno se veselí moja duša in hvali Gospoda Boga! Soverci in udje jedino-prave Cerkve, drugoverci — udje razkolnih, krivoverno-protestantovskih cerkev in tudi nekerščanskih družb častijo sv. Očeta, jim častitajo za slavni biskopski jubilej, in darove jim k nogam polagajo. Med neopisljivo veselje tega redkega in velikega dogodka ipak meša se mi vmes grenkost in žalost; ker gledam, da marsikteri svetovni veljaki čestitajoč in obdarovajoč sv. Očeta, vendar ne storé tega, kar oni želé, svetujejo in priporočajo. — Marsikteri podložni domá stiskajo, odrivajo, preperečujejo in uničujejo mnogo tega, kar je Božjega, Kristusovega, Cerkvenega, kar je rimo-katoliškega. Bog daj drugovercem in sploh svetu tudi v tem pravo spoznanje.

Neizrečeno me v duhu veseli to, kar so verni rimo-katoliki storili, kar delajo in bodo še zveršili v pravi čisti ljubezni in veri za sv. Očeta o priliki 50letnega biskopskega jubileja njegovega. In nad tem ima dopadajenje presv. Trojica, veseli se Marija Devica in vsi prebivalci nebeški!

Jako sem vesel, ker obilni, izverstni, silno potrebni in velekoristni spisi, časopisi, knjige in knjižice preslavlajo sv. Očeta Leona XIII o slavnosti biskopskega jubileja. Hvala Bogu!

Tudi verni katoliški naseljenci — rimo-katoliške občine sv. Jožefa v Prjedoru, v jugoslavenski Bosni, opravljamo še posebej za sv. Očeta zmagoslavno molitvo sv. rožnega venca v mesecu svečanu in nadalje v marciju. Imeli in opravili smo pa še osobito slovesno tridnevno v cerkvi sv. Jožefa s slovesno službo Božjo, z molitvami in vernimi pobožnostmi, s slavnostnim cerkvenim govorom o rimo-katoliški Cerkvi in njenem vidnem poglavarju sv. Očetu Leonu XIII. Za nedeljo, 19. svečana bila je določena cerkvena slovesnost od v. č. ordinarijata, za dva dni so jo pa naprosili in najeli ljubeči verni sinovi in hčere sv. Očeta. In čudili so se vernosti, vdanosti in ljubezni, ktero imajo katoliki do cerkvenega poglavarja svojega, čudili se celo razkolniki vzhodnje cerkve in mahomedanci. Nekoji od teh so se spoštljivo izrazili: „Takova zadruga, verozakon i crkva nemože propasti, ni uništiti, ni se oslabiti, koja ima toliku ljubav i poštovanje i jedinst sa vrhovnim poglavarom crkve svoje — i vierozakona svoga. Pa, da jesu svi katolici ovakovi, onda bi se još silnije proširila rimo-katolička crkva i još više i bolje preotela druge vieroizpoviesti.“ V cerkvi vse tri dni lepa razsvitljava, molitvene ure, ss. Obhajila, darovana za sv. Očeta.

Pretečeni teden se je opravila tu v cerkvi sv. Jožefa slovesna služba Božja, prva ustanovljena sv. maša s cerkvenimi molitvami (oficijum) pred sv. mašo in z „Libero“ po sv. maši, za pokojne stariše in rodbince veleč. gospoda Antona Jakšiča, župnika v pokojju pri Kerškem, velikodušnega dobrotnika preuboge cerkve sv. Jožefa tukaj. To je prva ustanovljena služba Božja v tej novi župniji, pa tudi prva v

Banjaluški biskopiji izven samostanov. Verno katoliško ljudstvo te župnije je v obilnem številu došlo v cerkev, k tej službi Božji, iz velike hvaležnosti do blagoserdnega dobrotnika cerkve njihove župnije, ter so iskreno molili Boga in prosili Marijo Devico in sv. Jožefa za dobrotnika siromaške cerkve svoje, za duše starišev in rodbincev njegovih; kadar se pa blagi dobrotnik preseli v večnost, bo ta ustanovljena zadušna služba Božja tudi za dušo njegovo, poleg te slovesne — velike zadušne službe Božje, s pevano sv. mašo za umerle, je pa spomenuti dobrotnik vstanovil še dve manji službi Božji s „tiho“ sv. mašo v dobre in svete namene.

Macedonija. (Gospod Gorlin, lazarist, prednik bulgarskega katoliškega Semenišča v Zajtenliku, blizu Salonika, piše v Ljubljano.)*

Pri sicer važnih dogodkih, ki so se veršili v naši misiji Macedonski, nisem že precej dolgo časa „Zgodnji Danici“ ničesar poročal. Ne bilo bi nam manjkalo zanimivih novic; toda bal sem se, da ne bi Slovenci iz njih povzemali napačnih, da ne rečem, krivičnih nazorov o dandanašnjem razmerju turške vlade do katoliškega misijonarja. Danes se mi tega ni treba več bati, ker Sultan je pokazal na jasen način, kako hoče biti pošten in pravičen do vseh veroizpovedanj, ki so dovoljena v cesarstvu; in naslednje verstice, ki Vam naznanjajo sedanji naš položaj, naj ob enem pohvalno spričujejo, kako nas turški poglavar vlada zares brez strankarstva.

* * *

Katoliška cerkev se v macedonskih Bulgarih res čudovito lepo in hitro razvija. Znano Vam je, kako se število katoličanov, katerih je bilo l. 1876 le kakih dve do tristo, čudežno narašča. tako, da jih štejemo zadnje te dni že čez 30 tisoč. — In če pomislimo, koliko vsakoverstnih težav ovira njihovo spreobrnitev, koliko skušenj jim je prestat, koliko žertev žertvovati, predno morejo slušati glas svoje vesti, zagotovljeni bomo povsem, da je odkritoserčna njihova spreobrnitev. — Veste tudi, kake ogromne stroške nam nalaga vrejevanje in oskerbovanje šol: mnogim vasém in krajem, ki bi se hoteli poverniti v naročje rimske Cerkve, smo primorani odreči rešilne pomoči (Čujte! Vr.), vedoč, da bi nam bilo nemogoče zadostiti tolikim potrebam, ker nam je radi pomanjkanja delavcev in denarne podpore že oskerbovanje dosedanjih ovčic skoro neznosno breme.

Veliko neprijetnosti in težav nam je nakopala tudi neka tožba, katero so pred desetimi leti sprožili proti nam razkolniki zaradi nekaterih magazinov, ki so bili last katoliške občine Kukuš. Dajali so se v

* Za naslednji silo tehtni dopis se nam je zahvaliti posredovanju v. č. gosp. U. Nežmah-a, ki je prejel spis od lazaristovskega superiorja Gorlin-a in temu ga je v Rimu poslovenil br. Nastran iz Šiške. Pravi namreč:

Velečastiti gospod kanonik:

Danes mi je došlo pismo iz Rima, v katerem superior z. Gorlin piše:

„Vous m'avez souvent demandé de Vous envoyer quelques nouvelles pour la Danica. Ces jours derniers j'ai envoyé aux missions catholiques une lettre assez intéressante, que le frere Nastran (iz Šiške), étudiant slave à Rome a eu l'amabilité de me traduire en slave en faisant quelques modifications.“ etc. etc.

To prestavo tu priložim in Vaši modri presoji prepustim ali vse ali samo posnetek za Danico...

Se ponižno uklanjam.

U. Nežmah.

najem (locationem), da bi se tako pridobilo nekaj novcev za oskerbovanje deške šole, katero je obiskovalo 300 učencev, in katera je potemtakem zahtevala tudi precejšnjo število učiteljev in dokaj stroškov.

Ko smo pri sodišči prve instance pravdo dobili mi, zatekli so se nasprotniki v Salonik. Dolgo se je tu stvar obravnavala; a ko smo mi slednjič zapazili sovražne spletke in radi tega pretečo nam nevarnost, iskali smo pravice pred sodiščem zadnje instance v Carigradu. Še le pretečeno leto bilo je konec teh homatij: zmaga je bila na naši strani.

Ko je razkolnikom po vodi splavalo upanje, škoditi nam po tem potu, sklenejo znebiti se nas siloma. Nekega dne začne naenkrat goreti eden magazinov, ogenj se razširja, in v nekaterih urah bilo je 17 magazinov žrtev besnečega požara: le štiri se nam je posrečilo oteči. — Uboga občina! Dolga leta, ko je pravdanje trajalo, ni mogla prejematí najemnine (pretium locationis), ki bi je bila tako kervavo potrebna. A uprav sedaj, ko ji je zmaga pravde obljubljala nekoliko nade, prisili jo požar, narediti novih stroškov, da zopet postavi pogorela poslopja. Res da stroški niso bili tako velikanski, ker omenjeni magazini bili so le majhne lesene bajte; toda bil je to vendar strašen udarec za ubogo misijo, ki je že tako komaj životarila.

Naš premilostni gosp. škof Mladenoff se je lotil vendar le pogumno dela; in pričakujoč vladinega dovoljenja za zidanje in potrebnih zakladov od božje Previdnosti, dal je nanositi na pogorišče nekaj lesa in kamenja, ter sam določil načrt novih poslopij. Škofijska stolica je bila prav blizu, tako da bi bil lahko skoro iz nje nadzoroval novo podjetje.

Bil je tedaj v Kukuš-u neki odpadnik za kajmakama (podprefekta), kateri se je prav po novejši politični modrosti sukal, ter zdaj eni, zdaj zopet drugi stranki se laskal. Tisti čas je gojil serčni gnev proti Mgr. Mladenoff-u, in hlastno se je poslužil te prilike, da bi našuntal ljudstvo proti njemu. Spodbadal je pridno razkolnike, da bi napadli prem. gosp. škofa. Posrečilo se mu je.

Nekega jutra, ko je Mgr. Mladenoff spet na pogorišču osnovne načerte razmotroval, pridere znenada preteča druhal; neki prederznež se smelo približa našemu škofu, ter ga vpraša, kdo mu je dal pravico, kopiciti kamenje na ta kraj, ki ni njegov. Da bi se kaj hujšega ne pripetilo, umakne se vladika proti stolnici. Kričaje spremlja ga druhal ter vsipa točo kamenjev na-nj; pogostokrat je bil zadet, nobenkrate ranjen; a njegov nječak (fratris filius), ki ga je spremljal, bil je močno ranjen v glavo — in lila je kri. Komaj se jima posreči, stopiti v hišo ter zakleniti vrata za seboj.

Ali besneča množica, nahujskana od nekaterih kričačev, vlomi vrata s sekiro ter prilomasti rjoveč na dvorišče. Pogin mu! odmeva po prostorih. Nekaterere babe urno grabijo, kakor na pol znorele, kamne iz starega zidovja, ki je oklepalo vertovje, ter začno razbijati in pustošiti, kar se je v obližji znašlo.

Škof pošlje h kajmakamu poslanca ter ga prosi pomoči. Nič odgovora. Ravno narobe: kajmakamov sin pride tje ter zapove besneči sodergi, da naj pobere in odnese nakopičeno kamenje, češ, ravno to kamenje je povzročilo toliki ljudski nemir. Mej tem je ostal škof, umaknivši se v svoje sobe, izpostavljen vsaki nevarnosti grozeče druhal.

Kakor povsod, tako tudi tu strežejo usmiljene sestre, junaške hčere svetega Vincencija Pavljanskega, jednako požertvovalno katoličanom in razkolnikom, kristjanom in turkom. Njih brezmejna ljubezen do bližnjega pridobila jim je občno spoštovanje in ljubezen. Č. S. Purталés, prednjica usmiljenih sester v Kukuš-u, je dobro vedela, kako velik vpljiv imajo sestre po celi občini; ko je torej zvedela, kakošna nevarnost preti škofu Mladenoff-u, pošlje mu hitro listek, v katerem obljublja, da priteče s svojimi sestrami vladiku v bran. Škofa je to jako ginilo, ali privoliti ni mogel, da bi se izpostavile toliki nevarnosti, in zapové jim, da naj ostanejo rajše doma.

Prihité pa katoličani, ogromna večina vaščanov — t. j. 4000 mejtem ko je le 300 razkolnikov — svojemu ljubljenu škofu na pomoč. Vladika ukaže tej pogumni, zelo užaljeni množici, da naj nikar ne preliiva kervi; in ko kavàs (škofov stražnik) nameri puško proti rovarjem, ki so še dalje prodirali, ukaže mu prelat puško odložiti.

To bojevanje in rovanje terpelo je dobre tri ure; druhal je vedno bolj besnila in grozila, in komaj da ni že zadnjih vrat vlomila. Ko škof to zapazi, zgrabi za samokres ter vstrelí štiri ali petkrat v zrak. Pok se je razlegal, in kmalu se je po vasi razširil glas, da je škof Mladenoff vstreljen. Tedaj še le je poslal kajmakam policijo, ki je sodergo razpodila.

Ko se razburjenost še ni popolnoma polegla, berzojavi vladika verhovnemu guvernerju (gouverneur général), ter ga prosi pomoči. — Ali tudi kajmakam berzojavi, terdeč, da je škof zakrivil ves ta nemir, da naj ga torej pozove v Salonik.

Naslednji dan so prišli od vseh strani vojaki, in z njimi vradniki, kateri bi naj stvar natanko preiskali. — Veliko je bilo zapertih. Pravda se znova začne; a kajmakam in razkolniki so se pri tem tako nesramno lagali, da je bilo vladi res silo težko spoznati resnico.

Škof Mladenoff je moral iti sam v Carigrad, ter se dalj časa, skoro celo leto, ondi muditi. Dovolj je imel opraviti z dogovarjanjem in sodnijskimi preiskavami; slednjič je dosegel popolno pravico. Ravno tukaj moram dolžno pohvalo izrekati poštemu Sultanu, kateri, čislajoč versko naziranje svojih podložnikov, tudi skerbi, da njegova vlada daje tudi njihovim dostojanstvenikom kaj izdatno obrambo, katero turška postava, v tem oziru je lahko vzor tolerance in prave svobode, podeljuje vsem kristijanom cesarstva.

Kukuški kajmakam bil je odstavljen. Ko je nesrečnež to zvedel, previdel je takoj, da ga za njegove krivičnosti ne čaka nič dobrega. Obupal je, ter si z britvijo vrat prerezal!

Ob istem času sprejel je tudi škof plačilo za svoje mirno, zmerno in goreče postopanje: nj. v. Sultan poslal mu je cesarski ukaz (ferman), kateri mu podeljuje vse pravice in posebne svoboščine, lastne škofom, katere otomansko cesarstvo vradno pripozna.

Te predpravice pa so v tem: — Škof je postavno ud médzlisa (provincijalnega (svéta), kjer se obravnavajo vse civilne in verske zadeve dotične provincije. — Ima pravico voliti si zastopnike po vseh okrajnih svétih (conseils); — zahtevati orožnikov, ki ga spremljajo na njegovem potovanji; nadalje pravico, dajati učiteljem katoliških šol diplome, katere tudi vlada pripozná in odobri. Ima tudi sodnjo oblast.

— Sodnijske njegove določbe ozir oporok, zarok in zakonov, mora javna oblast, kateri se izroče, brez-pogojno izvršiti. Če je kateri njegovih duhovnov tožen, ne smé ga brez njegovega dovoljenja nikdo pred sodbo pozivati. — Škof ima konečno pravico, v vseh civilnih, da celo kriminalnih zadevah čuvati in braniti svoje ovčice. Njih potni listi, actus venditionis etc. etc. imajo le tedaj veljavo, če so od škofa podpisani.

Vse te pravice je dobil vladika ne samo za Saloniško, marveč tudi za Monastirsko provincijo, kjer ga doslej niso hoteli niti iz dobrohotnosti pri-poznati. Turki mu pripoznavajo tako jurisdikcijo čez pokrajino, ki obsega 17 gerških škofij (eparhij).

Lahko umete, kako veliko veljavo si je pridobil s tem ljubljeni vladika bulgarske Macedonije, Lazar Mladenoff, in kako lahko bo katoličanstvo tukaj napredovalo, posebno ker so že poprej škofa vsi zelo čislali in ljubili radi njegovih kreposti, njegove nardarjenosti in učenosti, istančnega poznavanja tukajšnjih ljudi, ter njihovih razmér, postav in običajev.

Veselo se nam tedaj kaže nadepolna prihodnost. Daj Bog, da bi se našle tudi gmotne podpore, brez katere posebno tu pri siromašnih Bulgarih ni mogoče ničesar podjeti, ničesar vstanoviti, ne vzderževati. Na božjo Previdnost stavimo svoje upanje. Veliko upamo tudi od Vas, vaše goreče molitve in vedno odpertih vaših rok za terpečega vašega brata.

Razgled po svetu.

Rim. Avstrijski poslanik gr. Rovertera je bil 26. sveč. v Vatikanu od Sv. Očeta v slovesni avdijenciji sprejét in je Nj. Svetosti izročil lastno ročno čestitanje Nj. Veličanstva avstrijskega cesarja, kakor tudi darila, med katerimi je prelép stonokosteni križ z dragimi kamni. Po slovesni avdijenci so sv. Oče poslanca povabili še v svoje osebno stanovanje, kjer so se nekaj časa z njim pogovarjali, in poslednjič je obiskal še državnega tajnika kardinala Rampolla.

Mladolaški blagri. V Kantaniji so 24. svečana vjeli roparsko derhal 55 oseb.

Bulgarija. Vse mesto Sofija je bilo v rojstni dan večer katoliškega princa Ferdinanda razsvitljeno in z zastavami ozališano.

Iz Salonika naznanjajo, da na štaciji Kačanik, med Solunom in Mitrovico so bili 4 turški žendarji od volkov napadeni in raztergani.

Amerika. „Amerikanski Slovenec“ piše, da se zneraj živahnije počenja za priseljevanje v Ameriko in zoper taisto. Nasprotniki terdijo, da je velika nevarnost zarad kolere, češ, da je zopet začela divjati v Rusiji in se je vnovič prikazala v Hamburgu. Poslanci so vsi zoper priseljevanje, sploh pa priporočajo zelo ostre naredbe za priseljence, ako se imajo pustiti iz bark na suho. —

Precej veliko ameriškanskih škofij bode letos obhajalo 25letnico, odkar so bile vstanovljene škofije, ob enem pa bo obhajalo tudi nekaj škofov sreberni svoj jubilej, odkar so postali škofje.

Iz Millerville a piše g. Jož. Novak v „Amerik. Slov.“, da tam katoličanstvo lepo napreduje. To mesto ima ime od prvega naselnika, ki se je pred 26 leti prvi tam naselil. Ime mu je Miller in v njegovi hlodnati hiši je pokojni misijonar večkrat maševal.

Tudi g. generalvikar Jož. Buh in Ign. Tomazin sta nekaj časa tam misijonarila.

Kaj posebnega so v Ameriki pogosta pogorišča. Samo štev. od 10. sveč. piše o požarih: v Tover-u. Glincon-u (Nar. banka), v Kankaunt-u (cela versta hiš), v Rošetru (fabrika). — V okrogu Pittsburga je 36 ur neprenehoma deževalo in vstala taka povodenj, da je vse prebivalstvo moralo bežati na više kraje in nastalo je veliko razdjanje. —

Na guandalupskih gorah so našli okamenelega moža, ki so odmenili odpeljati ga na veliko razstavo v Čikago!... Ali bi ne kazalo iti ga gledat? Če ni „raca“ namesti „moža“?!

V Novem Jorku strašno razsaja nalezljiva vročinska bolezen. Že omenjeni časnik piše, da se je ta bolezen prvič prikazala v Evropi v 16. stoletji in so jo imenovali „ogersko merzlico.“ Leta 1742 je menda v Pragi za njo umerlo 30.000 Francozov. L. 1776 je razsajala med vojaki in mornarji v novo-jorškem pristanišču. Prava vročinska bolezen je pa divjajala v Združenih državah še le l. 1807.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec februarj (svečan).

a) Glavni namen:

Ljubezen do sv. Cerkve.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Ni lahko, verno v ponižnosti in pokorščini vbogati sv. Cerkve... le s čeznaravno božjo pomočjo, milost imenovano, to zamoremo. Zatorej Cerkev želi, opominja in ukazuje, da pridno rabi njene milosti, večkrat sprejema njene zakramente; ti tedaj jo vbogaj, ako jo ljubiš, in pokaži svojo vero s pridnim obiskavanjem službe božje, s poslušanjem besede božje in o sprejemanjem ss. zakramentov in z vsemi verskimi vajami. Tako bodeš živel s Cerkvijo in z njo rasel v Kristusu; to pa je njeno največje veselje in njena največja slava, da vzgojuje močne in zdrave otroke za dedšino nebeško. Ako vlada taka moč in tako življenje v tebi, mogel bodeš tudi povračati svoji materi, Cerkvi, kar si ji dolžan to je pravo ljubezen — namreč, da jo pozivljaš in razširjaš, da ji k rasti, da širiti pomagaš božje kraljestvo po zemlji, v bližini z dobrim zgledom in mnogoverstnimi dejanji gorečnosti, v daljavi po vsem širnem svetu s podpiranjem katoliških misijonov.

Ljubezen do sv. Cerkve slednjič tirja od nas tudi, da se z njo in za njo vojskujmo, da ji hrabro branimo njene pravice ter svojo vero očitno spoznavamo; da terpimo z njo za to spoznavanje in v tem boju. Cerkev vidno povsodi preganjano, stiskano, zaničevano, obrekovano: Rahel objokuje svoje otroke in ne da se potolažiti. Ne, ene tolažbe ne zametuje, namreč tolažbe našega sočutja, naše detinske ljubezni in priverženosti.

Pred vsem tolažili bomo Cerkev, ako zaupanje na njeno božjo moč terdno ohranimo, ne le v vsih bojih in viharjih preganjanja, temveč tudi v bojih proti vsemu zasramovanju in zaničevanju nevercev. Kajti ko sovražniki Božji njegove Cerkve niso mogli

iztrebiti, iskali so na vso moč jo očitaje ji oškodovati, in ker so med tem se množila zla med ljudmi ter jim strah in trepet vdihala, da jih Cerkev ne more reševati in jim pomagati. Mi pa vemo, da ima Cerkev za to nebeško obljubo in da bo tudi tako storila, kjer koli si ljudje tudi sami sebi pomagajo.

„Cerkev rešila je socialno vprašanje, ko so jo imenovali suženstvo, rešila ga je, ko so jo imenovali barbarstvo, in ga bo tudi danes rešila, ko jo psujejo siromaštvo“, dejal je pred nekaj leti hraber (serčen) belgiški dijak v javnem socialnem društvu.

Da se tako zgodi, molimo k Gospodu Jezusu za sad Njegovega Serca, za nevesto Njegovega Serca, za ljubezen do Njegovega Serca, za sveto katoliško Cerkev!

Nameni za mesec marcij (sušec.)

a) Glavni namen:

Živa vera.

b) Posebni nameni.

1. **Zv. Mihael in tovarisi mučencl.** Priporočene vse, ta in vsak dan tega mesca naznanjene, pa ne zaznamovane ali neprevidene zadeve.

2. **S. Simpliofj.** Sv. oče papež. Možje: da bi se določno jeli poganjati za vero in pravico. Pogorelci v veliki sili. Vravnavna prav hudo zamotanih okolščin.

3. **Praznik tanjčice našega Zveličarja.** Hvaležno spominjanje na Jezusovo bridko terpljenje. Hudo bolni in umirajoči.

4. **S. Kazimir.** Otroci in mladi ljudje pri ljudeh, ki so merzli za sv. vero. Razterganje grešnih zavéz. Zapeljani in obupani.

5. **III. nedelja v postl.** Pokorščina v spolnovanji veliko-nočne dolžnosti za spoved in sv. Obhajilo. Skupno zaveravanje socialnega in rovarskega zapeljevanja. Hudo skeleča pohujšava.

6. **S. Ttmar.** Rešenje mnogih iz časne in večne nesreče. Poravnanje zelo žalostnih razporov. Obvarovanje pred povodnjami in požari.

7. **S. Tomaž Akvinski.** Navdušena ljubezen za pravo vedo Katoliški učenjaki. Hude priteznosti.

8. **S. Janez od Boga.** Mašniki in obhajanci. Družbe školskih učencev. Redovi za strežbo pri bolnikih.

9. **S. Frančiška Rimska.** Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Prijatelji lista „Sendbote“ (recimo tudi: „Zgod. Danice.“) Redovi.

10. **Praznik 5 presv. rán Jezusovih.** Vse poslane prošnje v zadevi duh pastirstva. Pomoč proti zalezovanju hudobnega duha. Revne zadeve po fabrikah. Železniški vradniki.

11. **S. Gumbert.** Mladina za sv. čistost, molitev in pokorščino. (Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Dva človeka za spreobrnjenje. — Spreobrnjenje neke osebe. — Edino hčerko, ki ima 4 mesce, prav serčno priporočá mati v molitev, da bi se ji na priprošnjo Naše ljube Gospé

zdravje ohranilo, ter hoče zahvalo očitno naznaniti, ako bode uslišana. — Več tatinskih in sleparskih dečkov za spreobrnjenje. — Sestra ponižno priporočá bolnega brata v gorečo bratovsko molitev, da bi na priprošnje Matere Božje zopet zdravje zadobil. — Neka družina se priporočá v bratovsko molitev, da bi jo Bog obvaroval pred zatiravci in oderuhi.

Listek za raznoterosti.

S Primorskega. (Romanje.*) „Danica“ piše v listu 8., da so nastali pomislili o Pavlinovi csnovi k popotovanju v Rim. — To po vsi pravici. Ako bo šel vlak nepretergano v Rim, popotniki ne bodo videli mesta Florence, ktero sami Italijani imenujejo „La bella“ (to je: lepo mesto). Vidijo se tam lepe cerkve, posebno se odlikuje 149 $\frac{1}{2}$ metra dolgi „Duomo“ od zunaj ves z marmorjem preoblečen. Znamenitega je mnogo družega. Nazaj grede bi šli romarji lahko čez Lorett-o, kakor nasvetuje g Pavlin. Kdo pa ne bo želel videti Asiza in moliti na grobu sv. Frančiška? Obiskovanje tega svetišča pride pa popotniku nekoliko težavno, ker iz Folinja bi morali se peljati nekoliko na levo v Asiz in iz Asiza verniti se nazaj v Folinjo, potem jo še le kreniti proti Lorett-u. Boljšega načerta menda ni, kakor smo ga imeli l. 1888. Po 6. uri zvečer smo šli iz Gorice in prišli drugi dan ob 9ih v Lorett-o, kjer so duhovni maševali, verni so pa lahko spoved opravili, ker je imel vsaki duhoven pravico tam spovedovati. Zvečer okoli 7 $\frac{1}{2}$ je odrinil vlak iz Lorett-a in dospel drugo jutro v Rim. Nazaj gredé je šla pot čez Folinjo, Asiz, Florenc, Bolonjo. Grenko je res dve noči v vagonih prebiti, pa kdor noče nič terpeti naj ostane doma.

En romar od leta 1888.

Duhovski poslovnik. Sestavil Martin Poč, Vaški župnik, IV. Izdalo „Tiskovno društvo v Ljubljani.“ — Ta dobrorabna knjiga, 333 strani v osmerki, je s tem zvezkom doveršena in 4. zvezek obsega tudi vvod in kazalo ter bodi iskreno priporočena čč. gg. duhovnom in vsem, kateri „poslovnika“ potrebujejo.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Pn. Prelat dr. A. Čebašek 5 gld. — Iz Preserja 2 gld. 50 kr. — Č. g. kapl. Avg. Šinkovec 5 gld. — Čast. gosp. kapl. Fr. Mekinec 1 gld. — Pn. g. prel. sem. vodja dr. J. Kulavice 5 gld. — Č. g. Dražgovič Dražgoški 1 vel. tol. — Čast. gosp. župnik Avg. Turk 3 gld. — Neimenovan dobrotnik 10 gld. — Č. g. župnik M. Sajé 1 gld. — Dobrotnica 10 gld., da naj dijaki molijo za srečno zadnjo uro. (In za misijone 40 gld.)

Za sv. Detinstvo: G. Tomanovi 1 gld. 24 kr. — Čast. gosp. Blaž Petrič, župnik v Velesovem, 9 gld. 50 kr. — Čast. g. kapl. Avg. Šinkovec 30 gld.

Za srednje afr. misijon: Fr. Lovšin 1 gld.

Za nesrečne zamurce: Neka blaga družina 15 gld.

Za misijon: Pokojni mladenič g. Leopold Vodnik po svoji materi Mariji izročil 100 gld za misijone in druge potrebne okolščine. — Č. g. župnik M. Sajé 1 gld.

*) Vredništvo naznanja pomislke skušenih gospodov, s tem pa ne namerja konečno odločevati, ker vsaka osnova ima kaj zase.

Pogovori z gg. dopisovalci:

A. W.: Take prošnje ne moremo razglašati v „Danici“.

Več darov prihodnjč.